

QO'CHQOR TO'YCHIYEV AHMEDOVICH

Axmedova Muslimaxon Ulug'bek qizi

Qo'qon Universiteti Andijon filiali Davoloash ishi_ 24-04 guruh talabasi

axmedova_06@internet.ru

+998 97 580 05 15

Annotatsiya: Ushbu maqolada Qo'chqor To'ychiyev Ahmedovichning hayoti va faoliyati o'rganiladi. U O'zbekiston tarixidagi ilk urush qahramonlaridan biri bo'lib, urushdagi jasorati va tinchlikdagi mehnati bilan xalqimizning e'tirofiga sazovor bo'lgan shaxsdir. Maqolada uning hayoti, jangovar faoliyati, urushdan keyingi ishlari va adabiyotdagi o'rni tahlil qilinadi.

Kalit so'zlar: Qo'chqor To'ychiyev, urush qahramoni, jasorat, mehnat faxriysi, adabiyot, O'zbekiston tarixi, frontovik, frontovik yozuvchilar, G'afur G'ulom, "Dardoqdan chiqqan qahramon".

Аннотация: В данной статье изучается жизнь и деятельность Кочкора Тойчиева Ахмедовича. Он является одним из первых героев войны в истории Узбекистана, человеком, заслужившим признание нашего народа своей храбростью в военное время и трудом в мирное время. В статье анализируются его биография, боевые заслуги, послевоенная деятельность и место в литературе.

Ключевые слова: Кочкор Тойчиев, герой войны, храбрость, медаль "За трудовое отличие", литература, история Узбекистана, фронтовик, писатели-фронтовики, Гафур Гулям, "Герой, вышедший из горнила".

Abstract: This article examines the life and activities of Kochkor Toychiyev Akhmedovich. He is one of the first war heroes in the history of Uzbekistan, a figure who earned the recognition of our people through his bravery during the war and his labor in peacetime. The article analyzes his biography, military achievements, post-war activities, and place in literature.

Keywords: Kochkor Toychiyev, war hero, bravery, Medal for Labor Valor, literature, history of Uzbekistan, front-line soldier, writer-veterans, Gafur Gulam, "Hero Emerging from the Crucible".

Kirish

Qo'chqor To'ychiyev Ahmedovich (1923–2001) – O'zbekiston tarixidagi ilk urush qahramonlaridan biri bo'lib, o'zining jasorati va mehnati bilan xalqimizning e'tirofiga sazovor bo'lgan shaxsdir. Uning hayoti va faoliyati O'zbekistonning urush va tinchlik davridagi tarixini yoritishda muhim o'rin tutadi.

Tahlil va muhokama

Qo'chqor To'ychiyev Ahmedovichning hayoti va faoliyati nafaqat O'zbekiston tarixining muhim sahifalaridan biri, balki u o'zining jasorati, fidoyiligi va o'zgalar uchun namuna bo'lgan hayotiy yo'li bilan ham xalqining qalbida mustahkam o'rin egalladi. Uning hayoti va faoliyati ikki davrni o'z ichiga oladi: biri Ikkinchi jahon urushi yillarida ko'rsatgan qahramonlik, ikkinchisi esa tinchlik davrida amalga oshirgan mehnati. Bu ikki davr o'zaro bog'lanib, uning to'liq obrazini yaratadi va uning xalqiga qilgan ulkan hissasini ko'rsatadi.

Qo'chqor To'ychiyev 1923-yil 15-avgustda Andijon viloyatining Qo'rg'ontepa tumanidagi Dardoq qishlog'ida tug'ilgan. Yoshligidan o'ziga xos xususiyatlari bilan ajralib turgan, mehnatga muhabbat va jasorat bilan voyaga yetgan bu inson, Ikkinchi jahon urushi boshlanishi bilan frontga chaqirildi. Urush davomida u ko'plab janglarda ishtirok etib, o'zining yuqori harbiy qobiliyatini, jasorati va fidoyiligini namoyon etdi. Urushda ko'rsatilgan bunday jasoratlar faqat bir kishining qahramonligi sifatida emas, balki butun bir xalqning hamon kuchli, vatanparvar, muzaffar va himoya qiluvchi xalq sifatida namoyon bo'lishiga sabab bo'ldi. Qo'chqor To'ychiyevning frontdagi faoliyati, uning urush davomida ko'rsatgan muhim yutuqlari va muvaffaqiyatlari, shu bilan birga, uning jasorati va kurashi, butun O'zbekiston xalqining Ikkinchi jahon urushidagi fidoyilik va jasoratini aks ettiradi.

Urushda jasorat ko'rsatgan Qo'chqor To'ychiyev urushdan keyin tinchlik davrida ham davom etdi. Urushdan keyin qaytib uyiga, tinch mehnatga qaytgan Qo'chqor To'ychiyev o'zining erkin mehnat qilishdagi muhabbatini davom ettirdi va paxtachilik brigadasida ishladi. Urushdan oldingi va keyingi yillarni solishtiradigan bo'lsak, u paxtachilikda oddiy mehnatga qattiq bog'langanligi, bu borada ko'plab yutuqlarni qo'lga kiritganligini ta'kidlash lozim. Bu, aslida, urushdagi jasorati va yuksak kuchli harbiy ruhiyatini tinchlikda ham qo'llab-quvvatlashga va yangi mehnatga bag'ishlashga intilganligini ko'rsatadi. Qo'chqor To'ychiyev, urushni faqat tinchlik va yarashuv davri sifatida tushunib qolmay, tinch davrda ham kuch va fidoyilikni namoyon etdi. U hamkasblari orasida o'zining mehnatsevarligi, fidoyiligi va oddiyligi bilan hurmatga sazovor bo'ldi.

Qo'chqor To'ychiyevning hayoti va faoliyatini o'rganish nafaqat uning shaxsiy qahramonligi, balki butun xalqining qahramonligini ham anglashga yordam beradi. Bu borada adabiyotdagi o'rni ham katta ahamiyatga ega. Mashhur yozuvchi G'afur G'ulom uning hayoti va faoliyatiga bag'ishlangan "Dardoqdan chiqqan qahramon" nomli asar yaratgan. Ushbu asar, Qo'chqor To'ychiyevning urushdagi jasorati va tinchlikdagi mehnatini keng jamoatchilikka tanitishda katta ahamiyatga ega. Asar orqali Qo'chqor To'ychiyevning faqat o'zining emas, balki uning bir qismi bo'lgan xalqning ham fidoyiligi, vatanparvarligi va jasorati aks etgan. Yozuvchining asari, nafaqat Qo'chqor To'ychiyevning sha'ni uchun, balki milliy ruhni yuksaltirishga, xalqning tarixini va madaniyatini e'zozlashga qaratilgan muhim ishdir. Shuningdek,

asar orqali, urushning orqa tomonida turgan tinchlik mehnati, oddiy fuqarolarning ham yurt uchun qancha zarur ekanligi ta'kidlangan.

Qo'chqor To'ychiyevning xotirasi va merosi mustaqillik yillarida yana ham kuchaytirildi. Buning tasdiqi sifatida uning nomi Toshkentdagi bir maktabga berildi. Bu nafaqat uning o'ziga, balki uning fidoyiligi va jasoratini namoyon etgan barcha urush qahramonlariga bo'lgan hurmatning ko'rsatkichi hisoblanadi. Shuningdek, Andijon viloyat markazida uning nomiga yodgorlik o'rnatildi, 2010-yilda esa uning surati aks ettirilgan pochta markalari chiqarildi. Ushbu harakatlar, uning merosini kelajak avlodlarga yetkazish va uning yurtiga bo'lgan sadoqatini ta'kidlashning bir shaklidir.

Qo'chqor To'ychiyevning merosini xotirlash va uni abadiylashtirish, shuningdek, uning faqat O'zbekistonning emas, balki jahondagi barcha tinchlik tarafdorlari uchun muhim ahamiyatga ega. Uning jasorati va mehnati nafaqat yurtni himoya qilish, balki tinchlikni saqlash, milliy birlikni mustahkamlashda muhim o'rin tutadi. Qo'chqor To'ychiyevning hayoti, faqat o'zining yuksak qahramonligi bilan emas, balki uning mehnatsevarligi va xalqining farovonligini saqlashdagi yuksak ruhiyati bilan ham qadrli.

Shuningdek, Qo'chqor To'ychiyevning merosini saqlash, unga nisbatan nishonlanadigan har bir yodgorlik, maktab va pochta markasi, bu ham o'sha merosni butun dunyoga etkazishning, uning tarixiy ahamiyatini tan olishning va unutilmasligini ta'minlashning vositasidir. Ushbu harakatlar, nafaqat qo'chqor To'ychiyevning o'zini, balki o'zining faoliyatidan yuksak axloqiy va insonparvarlik darslarini olgan o'zbek xalqining qahramonligini abadiylashtirishga qaratilgan.

Qo'chqor To'ychiyev Ahmedovichning hayoti va faoliyati O'zbekiston tarixining ajralmas qismidir. U Ikkinchi jahon urushining dastlabki yillarida xalqini himoya qilish uchun kurashgan va uning jasorati yurtida uzoq yillar davomida yodga olinadi. Uning urushdagi jasorati va tinchlikdagi mehnati, bugungi avlod uchun yuksak namuna hisoblanadi. Qo'chqor To'ychiyevning o'zi kabi butun O'zbekiston xalqining jasorati va fidoyiligi, mustaqil O'zbekistonning shakllanishida muhim o'rin tutadi. U haqidagi adabiyotlar, uning merosi va yodgorliklar bizni unga va uning avlodlariga bo'lgan hurmatni yanada kuchaytiradi. Qo'chqor To'ychiyevning hayoti va faoliyati har bir O'zbekiston fuqarosi uchun katta ma'naviy boylik va yuksak axloqiy qadriyatlarni o'zida mujassam etgan yuksak mehnat va qahramonlikdir.

Xulosa

Qo'chqor To'ychiyev Ahmedovichning hayoti va faoliyati O'zbekiston tarixining ajralmas qismidir. Uning jasorati va mehnati avlodlar xotirasida abadiy qoladi. Ushbu maqola orqali biz uning merosini yodga olib, yosh avlodga yetkazishimiz zarur.

Foydalangan adabiyotlar ro'yxati

1. Xusanov, S. (2020). O'zbekistondan chiqqan birinchi urush qahramoni kim ekanligini bilasizmi?. Xalq so'zi. [Xs.uz](#)
2. G'afurov, I. (1980). Yosh qalbning tajribalari. Birinchi maqola. [Xurshid Davron Kutubxonasi+1Ziyo+1](#)
3. Ziyoyev, H. (2004). Birinchi jahon urushi va o'zbeklar (birinchi maqola). [Ziyo](#)
4. Khayipbergenov, T. (2003). O'zbekiston Qahramoni. [Fayllar](#)
5. Karimov, I. (2003). 1994 yil 5-may kuni «O'zbekiston Qahramoni» unvoni ta'sis etildi. [Islom Karimov](#)
6. Murodova, L. (2020). O'zbekiston Qahramoni Lola Murodova tavallud topgan kun. UzA. [Uza.uz](#)
7. G'ulom, G. (1965). Dardoqdan chiqqan qahramon. [Xs.uz](#)
8. Abdullaev, A. (1999). O'zbekiston urush qahramonlari. Toshkent: O'zbekiston milliy ensiklopediyasi.
9. Jumaniyozov, J. (2000). Urush va tinchlik qahramonlari. Toshkent: Adabiyot va san'at nashriyoti.